

DE SABBATINE EEN BRUGSE VERENIGING VAN RECHTSGELEERDEN IN DE 18de EEUW

A. SCHOUTEET

In 1743 was het min of meer een gewoonte geworden dat de rechtsgeleerden, in dienst van de stad Brugge, de zaternamiddagen in het Brugse stadhuis samenkwamen om er onder het drinken van een glas wijn te verbroederen, de goede onderlinge verstandhouding te bevorderen en van gedachten te wisselen over zaken in verband met de rechtspleging. Uiteraard werd er op deze bijeenkomsten ook wel af en toe over koetjes en kalfjes gesproken, maar de eigenlijke discussies waren toch hoofdzakelijk gewijd aan rechtsaangelegenheden. Zo werd er gehandeld over hangende gedingen, over rechterlijke uitspraken en vonnissen, over bepaalde verordeningen uitgaande van de overheidsinstanties, over wettenrecht en costumier- of gewoonterecht, over rechtspleging in het algemeen, vooral met het oog op het praktisch nut voor de deelnemers aan de discussies. Het waren recreatieve en tevens leerrijke vergaderingen, die zowel voor het maatschappelijk bestel als voor de beroepspraktijk voordelen opleverden.

Deze zaterdagse samenkomsten, genaamd de Sabbatine, kenden al vlug succes, zodanig dat er op 9 februari 1743 werd gehandeld over de manier waarop aan deze vergaderingen een vaste vorm kon gegeven worden. Het gevolg van deze bespreking was, dat zou overgegaan worden tot het stichten van een vereniging met eigen bestuur en welbepaalde leden alsmede met een passend reglement of statuut. Alle leden zouden de verplichting moeten

aangaan iedere zaterdag om half vijf in het Brugse stadhuis aanwezig te zijn op boete van één schelling groot, behalve wanneer zij door «notoire en reële sieckte» of om een andere wettelijke reden daartoe zouden verhinderd zijn, waaromtrent de betrokkenen zich zouden moeten verantwoorden bij hun eerstvolgende aanwezigheid in de Sabbatine. Over de bestemming van de boeten, zou de algemene ledenvergadering met meerderheid van stemmen te geleger tijt beslissen.

Geleidelijk aan wekte de Sabbatine meer en meer belangstelling, ook van de rechtsgeleerden en rechtsbeoefenaars die niet in stadsdienst waren. Sommigen onder hen vroegen uitdrukkelijk om tot deze zaterdagse bijeenkomsten toegelaten te worden of om lid van de vereniging te worden.

Dit had tot gevolg, dat op 17 januari 1751 uiteindelijk werd overgegaan tot omvorming van de Sabbatine. Voortaan kon iedere rechtsbeoefenaar, -geleerde of -practicus, tot de vereniging toetreden op de enige voorwaarde zich schriftelijk te verbinden de reglementen na te komen. Bij het afsterven van een lid zou door de vereniging een zielmis worden gecelebreerd, waaraan alle leden op straf van boete zouden moeten tegenwoordig zijn en aan de offerande deelnemen. Deze zielmissen zouden plaats hebben in de kapel van Sint Ivo in de benedenkerk van het Heilig Bloed op de Burg¹. En wanneer een lid uit de vereniging wenste te scheiden, was hij gehouden persoonlijk in de Sabbatine zijn ontslag te komen aanbieden en hij bleef tot zolang verschuldigd de boeten voor eventuele afwezigheden te moeten betalen. Alle beslissingen in verband met de vereniging zouden door de gezamenlijke leden moeten getroffen worden en waren slechts bindend bij meerderheid van stemmen in een vergadering bestaande uit meer dan de helft van de leden. Van deze beslissingen zou nota worden gehouden in een speciaal daartoe bestemd register.

Het bestuur werd als volgt samengesteld. In de plaats van de

1. Dit was de kapel van de broederschap, die de stadspensionarissen en -griffiers, de vier gewone taallieden en de procureurs-klerken van de vierschaar verenigde, met sint Ivo als schutpatroon. Zie : A. SCHOUTEET, *De klerken van de vierschaar van Brugge met inventaris van hun protocollen, bewaard op het Brugse stadsarchief*, Brugge, 1973, blz. 35 en volg.

vroegere president, Jacob Fourbisseur, die intussen schepen van het Brugse Vrije was geworden, werd verkozen Lucas Bernard Pulinx, griffier van de Brugse Weeskamer, en tot griffier de stadsprocureur Frans van Eenooche. Tot thesaurier-principaal werd aangesteld de stadsprocureur Karel Donny ter vervanging van zijn ambtgenoot, Boudewijn Boone, die als zodanig om ontslag had verzocht. Als thesaurier-rentier, belast met het innen van de boeten, werd verkozen Frans Parridaen, terwijl Jacob Gheys werd aangesteld als «fiscael» belast met het doen naleven van de reglementen.

Benevens de zoëven genoemde zeven personen werden deze beslissingen nog door twaalf andere leden ondertekend². In 1751 telde de vereniging dus in 't geheel negentien leden.

Naderhand zijn nog eenenzeventig nieuwe leden tot de Sabbatine toegetreden³, maar er vielen ook afschrijvingen te noteren. Wegens overlijden ontvielen vier leden, namelijk Lucas Bernard Pulinx, Jacob Fourbisseur, Filips Salens en Pieter Simon van Overloope. Daarentegen waren de uittredingen heel wat talrijker, namelijk : Ferdinand Pulinx op 11 aug. 1753 ; Frans Bouuaert op 25 jan. 1758 ; Frans de Wree gezegd Verannemen en Benedictus Buquoy op 23 dec. 1758 ; Karel de l'Espée op 8 nov. 1760 ; Bernard van der Hofstadt op 4 apr. 1761 ; Frans Bouuaert op 9 jan. 1762 ; Frans Ignace Beyts op 27 jan. 1762 ; Jozef d'Hooghe de Gauguerie, Jan Simon en Pieter de Penaranda op 13 febr. 1762 ; Boudewijn Boone op 1 mei 1762 ; en Bernard de Deurwaerder op 13 jan. 1787.

Van geen enkele van deze uittredingen wordt de reden waarom ontslag werd genomen aangegeven. Opmerkelijk nochtans is het, dat de helft van de ontslagen tussen januari en mei 1762 plaats hadden, wat de indruk wekt het gevolg geweest te zijn van enige onenigheid onder de leden.

Het bestuur van de Sabbatine werd nooit herkozen. Wel werden er enkele wijzigingen aan gebracht, maar deze waren uitsluitend het gevolg van overlijdens, waardoor vervangingen noodzakelijk

2. Zie : Bijlage I

3. Zie : Bijlage II.

waren. Aldus werd in de plaats van Lucas Bernard Pulinx, in 1759 overleden, als president verkozen Filips Salens, raadspensionaris van het Brugse Vrije, die te dezer gelegenheid verzocht tot aanstelling van een vice-president om hem bij gebeurlijke afwezigheid te vervangen. Dit verzoek werd door de vergadering ingewilligd en de advocaat, Jozef Emmery, werd daartoe aangevozen. Filips Salens overleed op 28 december 1765 en werd als president opgevolgd door Pieter van Overloope, warandeur van de Munt te Brugge, die na zijn overlijden op 9 december 1769 werd vervangen door Karel Verhulst, griffier van de Brugse Handelskamer.

Volgens de beroepen van de leden waren de advocaten met zeventig eenheden het sterkst vertegenwoordigd, wat nogal begrijpelijk is voor een vereniging van rechtsgeleerden. Daarvan was er één tevens warandeur van de Munt te Brugge, één griffier van de heerlijkheid van Oostkamp en één gewezen griffier van de stad Menen. De stadsprocureurs, tevens zogenaamde klerken van de Brugse vierschaar, waarvan er verscheidene eveneens notaris waren, vormden met zestien leden de tweede belangrijkste groep. Drie leden waren procureurs bij de Raad van Vlaanderen. Van vijf leden wordt alleen hun academische graad van baccalaureus of van licentiaat in de rechten vermeld. Van vijf andere leden, waarvan er twee schepen van het Brugse Vrije, één raadslid van de stad Brugge, één griffier van deze stad en één griffier van de Brugse Handelskamer waren, mag eveneens aangenomen worden dat zij een universitaire rechtsopleiding hadden genoten. En dat zal ook wel het geval geweest zijn met de drie andere leden over wie geen inlichtingen omtrent hun opleiding of hun beroep worden medegedeeld.

Dit alles wekt de indruk dat weliswaar verscheidene van de Brugse rechtsgeleerden en rechtspractici bij de Sabbatine waren aangesloten, doch op verre na niet allemaal. Opvallend is onder meer het geringe aantal rechtsgeleerden verbonden aan het bestuur van het Brugse Vrije⁴.

4. De opgave van de Brugse rechtsgeleerden met hun functies vindt men regelmatig vermeld in *Den grooten Brugschen comptoir almanach*, uitgegeven door de Brugse drukker Pieter de Sloovere. Wat inzonderheid de procureursklerken van de vierschaar betreft, worden eveneens bijzonderheden aangetroffen in A. SCHOUTEET, a.w., inzonderheid blz. 77-145.

De laatste vermelding van de Sabbatine dateert van 13 december 1788 en betreft de toetreding van jonkheer Jan Jozef Baston. Het lijdt geen twijfel, dat de toenmalige onrustige tijden en de politieke verwickelingen niet bepaald gunstig waren voor de vereniging. Dat blijkt overigens zeer duidelijk uit de toetredingen van de laatste jaren⁵. Maar nadien zijn de toestanden er bepaald niet beter op geworden. Wel integendeel. De inval van de Fransen in onze gewesten, gevolgd door de annexatie bij Frankrijk samen met de invoering van de Franse wetten die onder meer alle vroegere verenigingen afschafte, moet ook de dood van de Sabbatine voor gevolg hebben gehad.

De veranderde tijdsomstandigheden waren overigens al van bij de omvorming tot een open vereniging in 1751 duidelijk te bespeuren. De nieuwe vereniging noemde zich weliswaar nog een broederschap en had nog een godsdienstige inslag in die zin dat er voor de afgestorven leden een zielmis werd gecelebreerd. Maar het was geen broederschap meer zoals weleer, met een eigen schuts- of patroonheilige en meestal met een eigen altaar, waarin de godsdienst en de christelijke naastenliefde op het voorplan stonden. Een vast inkomrecht noch een regelmatige contributie werd geëist. Ook van het betalen van een doodschuld bij het overlijden of de uittreding was geen sprake meer. Wel beloofde jonkheer Karel de l'Espée ter gelegenheid van zijn opname een stuk wijn ter waarde van zestien pond groot aan de vereniging te zullen schenken, maar dat deed hij zonder enige verplichting uit pure welwillendheid. Aan deze belofte werd overigens niet bij de uittreding uit de vereniging, op 8 november 1760, voldaan, maar naar aanleiding van zijn afsterven in september 1786. De Sabbatine was een gezelschapsclub tot beoefening en ontwikkeling van kennis en wetenschap.

Dit verschijnsel werd waarschijnlijk nog aangewakkerd door het feit dat er onder de leden van de vereniging, die toch alle goed ontwikkelde lieden waren en de geestesstromingen van hun tijd volgden, ongetwijfeld verscheidene zogenaamde verlichte geesten waren met sympathieën voor de nieuwe filosofische en maatschappelijke ideeën. Enkele leden vinden we trouwens inge-

5. Zie : Bijlage III.

schreven bij de Brugse club der Jacobijnen in 1792-1793⁶. Of velen zullen bevroed hebben tot welke gevolgen de nieuwe opvattingen zouden leiden en onder meer het einde van de Sabbatine zouden veroorzaken, valt wellicht te betwijfelen.

De vereniging van Brugse rechtsgeleerden heeft maar weinig sporen nagelaten. Het enige wat ervan overblijft zijn twee registers, die op het stadsarchief van Brugge worden bewaard. Het ene register, gaande van 1751 tot 1788, behelst de beslissingen, waaronder de opname van de nieuwe leden. Het andere register bevat de jaarlijkse rekeningen, alle opgemaakt door Frans Parridaen, die in 1751 werd aangesteld tot het innen van de boeten. De eerste rekening gaat over het jaar 1759 ; de laatste over de periode van 23 december 1786 tot 12 januari 1788.

De hierboven medegedeelde bijzonderheden zijn alle aan deze twee registers ontleend.

6. Worden er aangetroffen : Karel de Brouckere, Bernard de Deurwaerder, Jozef d'Hooghe de Gauguerie, Karel Donny, Eugeen vanden Kerchove, Jacob Pecsteen en Karel Verhulst. Zie : Y. VAN DEN BERGHE, *De reacties van de Brugse Jacobijnen tijdens de eerste Franse inval (1792-1793)*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, n.r., dl. XIX (1965).

BIJLAGE I

1751 januari 17. — *Omvorming van de Sabbatine tot open vereniging*

Alsoo door den meerderen deel van de practysynen der stad van Brugge, naer voorgaende bij hun ghenomen resolutie, reets onder hun inghestelt is gheworden eene wekelijksche vergaedinghe op elcken saterdagh, ghenampt Sabbatine, waeruyt elck soo in sijn particulier als in het generael de vruchten van de goede unie ende correspondentie met volcommen wederzijdsch ghenoughen reets hebben commen te smaecken, sooverre dat omme die meer ende meer aen te queecken al van den IXen february 1743 ghesaementlijk gheresolveert hebben sigh bij onderteekeninghe te verobligieren van wekelijkcx deselve Sabbatine te onderhouden ende ten dien effecte al te compareren telcken saterdaeghe ofte wekelijkxschen marctdagh in het stadthuys van Brugge, 's avondts ten vier uren en half, ten eynde van aldaer benefens de voordere verobligierde heeren confraters, onder het beneficie van het drincken van een glas wijn, elckanderen te oeffenen in de onweerdeerlijke fonctie van rechtspleginghe ende practyque, soo van saecken reets ghedecideert als van alle andere questiën, soo ongedecideert als degonne souden connen occurrerene, tzij in materie van reghte, costume, placcaeten ende daerop ofte daerontrent te observerene practyque, ende nietmin sigh onder elckanderen eerelijck ende met minsaemheydt te recreëren op peyne dat denghonnen niet comparerende telckens incureren sal eene boete van eenen schellynck grooten wisselgheldt, ghereserveert degonne hebbende wettelijke reden van excuse, bij den diffailiant te doen t'zijnder eerste opvolghende comparitie, omme notoire reële sieckte ; welcke boeten van absentieën souden gheïnt ende ontfanghen worden door den procureur, sieur Boudewijn Boone, daertoe bij de respectieve verobligierde geauthoriseert gheweest sijnde, ten eynde van alle dezelve boeten telcken jaere ofte minder tijdt te worden geëmployeert achtervolghens de resolutie daerontrent bij pluraliteyt van de voysen te nemen.

Alle hetwelcke in dier vougen soodanigh achtervolgt is gheworden, dat veele andere heeren rechtsgeleerde ende practysynen, siende de goede unie ende correspondentie die onder dezelve confraters meer ende meer exubereerde, hunne gheneghentheynt omme in dezelve confrerye gadmitteert te worden hebben niet alleene laeten blijcken, maer zelfs te kennen ghegheven, hun verobligierende, benefens alle de voorgaende confraters soo sij hun al andermael bij d'onderteekeninghe deser verbinden, te sullen onderhouden ende doen onderhouden alle den respectieve obligatoire pointen voorscreven.

Ende diesvolghens wiert voorder gheresolveert, dat telckens als eenen

heer confrater soude commen te overlijden, dat van weghens de andere heeren confraters t'hunnen ghemeenen coste voor den overleden sal ghedaen worden eene zielmisse binnen de cappelle van Sint Ivo der stadt Brugghe⁴ ende dat zij in deselve zielmisse sullen compareren ten offer op peyne van te betaelen eenen schellynck grooten wisselgeldt voor boete ofte andere ende voorders bij d'heeren confraters telcken te resolveren.

Ende dat bovendien elcken confrater, tzij present ofte absent, sigh sal onderworpen aen sulckdanighe voordere ende andere resolutiën als bij pluraliteyt van voysen, dienende tot welstant van dese confrerye, sullen worden ghenomen, op peyne van vier schellinghen grooten wisselgeldt voor boete, wel verstaende dat daertoe de vergaedinghe sal moeten bestaen in meer als d'heft van d'heeren confraters, ende dat van de genomen resolutie sal ghehouden worden schriftelijcke notitie op desen bouck.

Ende dat wanneer eenen heer confrater soude willen scheeden uyt desen confrerye verplicht sal sijn in de sabbatinaele vergaedinghe te commen doen behoorelijk afscheet, op pene van altijd ghereputeert te blijven als confrater ende t'zijnen laste verhaelt te worden de respectie boeten. Tot onderhoudinge ende observantie van welcken voor president ghecooren is gheworden dheer ende meestre Lucas Beernaerd Pulinx, greffier van weesen deser stadt, in plaetse van joncker Jacques Fourbisseur ter oorsaecke van deszelfs promotie als schepen 's Landts van den Vrijen ; ende voor greffier deser confrerye den procureur sieur François van Eenoooghe ; ende voor tesorier-principael den procureur Charles Donny in de plaetse van den voornoomden procureur Boone, versocht hebbende sijnne demissie ; mitsgaders voor tesorier-rentier ontfangher van de respectie boeten, sieur François Parridaen ; ende voor fiscael dheer Jacques Gheys, belast zijnde met te doene onderhouden ende executeren dese onse resolutie ende alle andere die d'heeren confraters gheraedigh sullen worden voorders ofte andersints te nemen, dienende tot de goede unie, correspondentie ende welstant van dese confrerye.

Aldus gheresolveert in den stadthuuse van Brugghe op den 17 januari 1751.

(Getekend :) J. Fourbisseur - Philips Salens - L.B. Pulinx - D.C. Plaschaert - R. Emmery - J. Emmery - J.B. van der Espt - B. Boone - F. van Eenoooghe - F.L. Forret - A. de Gheldere - Chls. Donny - Suvée, procureur - F. Duhamel - J. van der Espt - Jac. Gheys - François Parridaen - Joannes François Pecsteen - J. Clé.

BIJLAGE II

Opgave van de leden van de Sabbatine, toegetreden na 17 januari 1751.

- 6.3.1751 : dheer ende meester Simoen Pieter van Overloope, advocaet van den Raede in Vlaenderen ende warrandeur van Haere Majesteys Munte binnen dese stadt
- id.: dheer ende meester Ferdinande Pulinx, greffier substituyt van den heer greffier-civil deser voorn. stadt
- 10.7.1751 : den procureur Josephus Joannes Delbeecq
- 4.3.1752 : sieurs François Ignace Beyts ende Jacques Logghe, respective procureurs deser stadt
- id.: meester Joannes vande Walle, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 6.5.1752 : jonckheer François de Vree dict Veranneman, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 2.9.1752 : joncker Charles de l'Espée, basselier in de rechten
- 30.9.1752 : meester Benedictus Buquoy, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 28.10.1752 : meester Ambrosius vanden Bussche, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 4.11.1752 : joncker Jan Stochove, licentiaet in de rechten
- 3.3.1753 : den procureur Jacques Neyts
- id.: sieur Pieter Wallop, procureur van den Raede in Vlaenderen
- 11.8.1753 : den procureur Charles Cortals
- 10.8.1754 : meester Martinus vanden Broucke, advocaet vanden Raede in Vlaenderen
- id.: sieur Pieter Boeykens, procureur van denselven Raede
- 21.9.1754 : meester Philippe Pecsteen, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 25.1.1755 : meester Jeronimus van Biesbrouck, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 13.9.1756 : sieur Carel Coopman, procureur deser stadt
- 3.12.1757 : meester Ignatius van Lesberghe, advocaet van den Raedt in Vlaenderen
- 21.1.1758 : meester Fransois Bouuaert, advocaet van den Raede in Vlaenderen

- 28.1.1758 : meester Felix de Genellis, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 8.4.1758 : den procureur Rochus Aerts
- 9.9.1758 : meester Joannes Slock, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 16.12.1758 : Bernardus vander Hofstadt, procureur deser stadt
- 10.3.1759 : dheer ende meester Philippus Guillaume Ferdinand van Meldert, advocaet ende greffier van den ambachte, prochie ende heerlijkhe van Oostcamp
- 17.3.1759 : meester Jan Fransois Marquier, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 11.8.1759 : mher Louys baron van Haveskercke, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 18.8.1759 : sieur Jan Fransois Verplancke, procureur deser stadt
- 29.12.1759 : joncheer Henderyck Vleys, heere van ten Doele etc., advocaet van den Raede in Vlaenderen
- id.: joncheer Jan Simon, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 5.1.1760 : joncheer Josephus d'Hooghe, licentiaet in beyde de reghten
- 26.7.1760 : meester Charles Verhulst, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 30.8.1760 : sieur... vander Vichte, procureur van den Raede in Vlaenderen
- 20.10.1760 : joncheer Joannes Louys Rotsaert, heere van Dhertaing, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 10.7.1761 : meester Pieter Pol, advocaet van den Raede in Vlaenderen, gheboortigh van Tourhout
- 8.8.1761 : joncheer Petrus Peneranda, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 13.11.1761 : dheer ende meester Robert Lambrecht, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 8.5.1762 : meester Jacobus Franciscus Sola, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 17.12.1763 : meester Jan Kesteloot, advocaet
- 9.2.1765 : meester Jan vanden Abeele, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 8.10.1765 : joncheer Philippe de Stappens, licentiaet in de rechten
- 7.11.1767 : meester Charles Holvoet, advocaet van den Raede in Vlaenderen

- 24.9.1768 : dheer ende meester Theodoor Kesteloot, junior, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 19 nov. 1768 : joncheer Jan Pieter Melgar, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 21.1.1769 : meester Jan Baptiste de Meester, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 23.12.1769 : dheeren ende meesters Antone van Damme, Philippe Woets ende Pieter de la Rue, respectieve advocaeten van den Raede in Vlaenderen
- 13.2.1773 : sieur Thomaes Latruwe, procureur deser stadt van Brugghe
- 20.2.1773 : mijnheer Antone Buquoy
- 4.1.1775 : dheer ende meester Jan Baptiste Pulinx, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 2.3.1776 : dheeren ende meesters Eugenius vanden Kerckhove ende Joannes Benedictus Neudt, advocaeten van den Raede in Vlaenderen
- ongedateerd : dheer ende meester Beernaert de Deurwaerder, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 20.12.1777 : joncheer Louis vanden Bogaerde, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 21.7.1779 : den notaris ende procureur sieur François Anthone Beyts ende joncheer Jan Wauters, advocaet van den Raede in Vlaenderen ende gewesen greffier der stede van Meenen
- 30.10.1779 : dheeren ende meesters Philippe van Provyn ende Josephus Angelus vander Donckt, advocaeten van den Raede in Vlaenderen
- 12.1.1781 : dheer ende meester Jan vande Walle filius dheer ende meester Jan, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 6.10.1781 : dheer ende meester Petrus de Blauwe, advocaet
- 12.1.1782 : dheer ende meester Jacques Pecsteen, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 23.2.1782 : dheer ende meester Benedictus Pot, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 29.3.1783 : dheer ende meester Antone Willaert, advocaet van den Raede in Vlaenderen
- 5.4.1783 : sieur Jan François Corthals, procureur ende notaris deser stadt
- 10.4.1784 : dheer ende meester François Marrant, greffier van de wet-achtige Camer van Commerce deser stadt

- 20.8.1785 : dheer ende meester Carel de Brouckere, advocaet van den Raede in Vlaenderen
3.9.1785 : joncheer Livinus de Lavillette, raedt deser stadt
10.9.1785 : dheer ende meester François Beyts, primus van d'universiteyt van Loven ende licentiaet in de rechten¹
13.10.1788 : joncheer Jean Joseph Gislain Baston, schepen 's Lants van den Vrijen.

BIJLAGE III

Opgave van de nieuwe leden van de Sabbatine per jaar na 17 jan. 1751

1751 : 3	1762 : 1	1773 : 2	1785 : 3
1752 : 8	1763 : 1	1774 : 0	1786 : 0
1753 : 3	1764 : 0	1775 : 1	1787 : 0
1754 : 3	1765 : 2	1776 : 2	1788 : 1
1775 : 1	1766 : 0	1777 : 2	
1756 : 1	1767 : 1	1778 : 0	
1757 : 1	1768 : 2	1779 : 4	
1758 : 5	1769 : 4	1780 : 0	
1759 : 6	1770 : 0	1781 : 2	
1760 : 4	1771 : 0	1782 : 2	
1761 : 3	1772 : 0	1784 : 1	

BIJLAGE IV

Alfabetische ledenlijst van de Sabbatine

Abeele (vanden) Jan	Boone Boudewijn
Aerts Rochus	Bouuaert Frans
Baston Jan Jozef	Boucke (vanden) Martinus
Beyts Frans	Brouckere (de) Karel
Beyts Frans Anton	Buquoy Anton
Beyts Frans Ignace	Buquoy Benedictus
Biesbrouck (van) Hiëronymus	Bussche (vander) Ambrosius
Blaeuwe (de) Pieter	Clé J.
Boeykens Pieter	Coopman Karel
Bogaerde (vanden) Lodewijk	Cortals Jan Frans

1. Over deze persoon, zie : L. FRANÇOIS, *Frans Beyts, Brugge 17 mei 1763 - Brussel 13 februari 1832*, in *Handelingen van het Genootschap voor Geschiedenis te Brugge*, CXI (1974), blz. 32-55.

Cortals Karel	Neudt Jan Benedictus
Damme (van) Anton	Neyts Jacob
Delbeecq Jozef Jan	Overloope (van) Pieter
Deurwaerder (de) Bernard	Parridaen Frans
Donckt (vander) Jozef Angelus	Pecsteen Filips
Donny Karel	Pecsteen Jacob
Duhamel Frans	Pecsteen Jan Frans
Eenooghe (van) Frans	Penaranda (de) Pieter
Emmery Jozef	Plasschaert D.C.
Emmery Rochus	Pol Pieter
Espée (de l') Karel	Pot Benedictus
Espt (vander) J.	Probyn (van) Filips
Espt (vander) J.B.	Pulinx Ferdinand
Forret Frans Lieven	Pulinx Jan Baptist
Fourbisseur Jacob	Pulinx Lucas Bernard
Genellis (de) Felix	Rotsaert Jan Lodewijk
Gheldere (de) Albert	Rue (de la) Pieter
Gheys Jacob	Salens Filips
Haveskercke (van) Lodewijk	Simon Jan
Hofstadt (vander) Bernard	Slock Jan
Holvoet Karel	Sola Jacob Frans
d'Hooghe de Gauguerie Jozef	Stappns (de) Filips
Kerchove (vanden) Eugeen	Stochove Jan
Kesteloot Jan	Suvéé Jacob
Kesteloot Theodoor	Verhulst Karel
Lambrecht Robert	Verplancke Jan Frans
Latruwe Thomas	Vichte (vander)...
Lavillette (de) Livinus	Vleys Hendrik
Lesberghe (van) Ignatius	Walle (vande) Jan
Logghe Jacob	Walle (vande) Jan fs. Jan
Marquier Jan Frans	Wallop Pieter
Marrant Frans	Wauters Jan
Meester (de) Jan Baptist	Willaert Anton
Meldert (van) Filips	Woets Filips
Melgar Jan Pieter	Wree (de) gezegd Veranneman Frans

